

Jaarverslag

2017

Colofon

Nederlandse Vereniging van Journalisten
Johannes Vermeerstraat 22, Amsterdam
Postbus 75997, 1070 AZ Amsterdam

Telefoon: 020 3039700
Email: vereniging@nvj.nl
Website: www.nvj.nl

(Eind)redactie: Michiel Gankema
Vormgeving: Anneke de Bruin
Cover: Serge Ligtenberg

Voorwoord

‘Journalistiek heeft een Prijs’

Er ging nogal wat discussie aan vooraf voordat wij als bestuur deze allesomvattende slogan voor de NVJ-campagne in 2017 omarmden. De grote vraag was of we nu het belang van ons journalistieke vak moesten vertalen naar een ‘prijs’, of dat het ons toch vooral om de kwaliteit van het vak ging. Onze conclusie: het gaat uiteraard om een ‘hoogwaardige uitoefening van ons vak’, zoals onze statuten stellen, maar een eerlijke prijs voor alle beoefenaars van het vak is daarvoor wel een voorwaarde.

En die eerlijke beloning zien we op veel plekken helaas niet meer terug, of het nu om payroll-contracten bij regionale omroepen gaat of om woord- of uurtarieven bij Mediahuis en de Persgroep.

En dat terwijl het eisenpakket van een journalist van nature doorgaans toch niet zo groot is. Ik denk namelijk dat ik voor velen van u spreek, als ik stel dat het journalisten niet gaat om een zo hoog mogelijke betaling voor geleverde arbeid. De ervaring leert dat het de meesten van u gaat om een redelijke vergoeding voor wat u maakt vanuit een passie & ideaal. Voor mij is dat een bijdrage leveren aan het informeren van de samenleving, zodat het debat goed gevoerd kan worden. Kortom, nieuws en duiding als maatschappelijk goed.

Met ‘Journalistiek heeft een prijs’ wilden wij dan ook niet alleen wijzen op een eerlijke beloning, maar vooral ook op maatschappelijke waarde van de journalistiek, die een prijs heeft.

En die journalistieke prijs is dus zeker niet alleen in geld uit te drukken of te waarborgen. Dat brengt mij op een van de andere belangrijkste thema’s van 2017 (en helaas ook van 2018); bedreigingen. Dan heb ik het niet alleen over de bedreiging van de redelijke vergoeding voor de journalisten, fotografen, cameramannen en ondersteuners. Nee, dan heb ik het vooral over journalisten die tegen elke prijs hun werk willen doen, maar daarin fysiek bedreigd worden.

Oud-ombudsman prof. Brenninkmeijer deed hier in 2017 in opdracht van de NVJ onderzoek naar en de resultaten waren alarmerend. Er is duidelijk sprake van meer bedreigingen en geweld tegenover journalisten. Freelancers zijn hierbij extra kwetsbaar, en collega’s besluiten als gevolg daarvan soms bepaalde onderwerpen of locaties te mijden. Niet alleen de NVJ maar de hele samenleving mag daar nooit aan wennen. Want wennen wordt al snel het voorportaal van buigen en zwichten. En dan gaat het helaas dus niet alleen meer over journalisten in het buitenland.

Een andere bedreiging die voorlopig nog niet van tafel zal zijn, is die van de bescherming van uw en mijn privacy. Niet alleen grote techbedrijven spelen daarin een rol, maar zeker ook de overheid. In de journalistieke praktijk vertaalt dat zich naar een adequate bescherming van bronnen.

Dit is een van de dossiers die niet alleen in 2017 aandacht vroeg van onze vereniging maar ook nu nog actueel is.

Daarnaast werd in het verslagjaar weer eens te meer duidelijk dat de gezamenlijkheid van de NVJ bedreigd kan worden door een breuk langs arbeidsrechtelijke lijnen: de ZZP'er versus de cao'er. Deze breuk loopt overigens niet alleen door het ledenbestand en de secties van de NVJ maar door de gehele arbeidsmarkt.

Toch blijkt steeds vaker dat uw vereniging progressief en creatief is in pogingen deze dreiging het hoofd te bieden. Een eigenschap die óók nodig is bij het eerlijk verdelen van inkomsten uit de beeldrechten van fotograferende journalisten. Ook dat had in 2017 alle aandacht, onder meer met het aantreden van het nieuwe bestuurslid Gerard Til (die de zetel van 'onze' Max van Weezel heeft overgenomen).

Toch wil ik afsluiten met een belangrijke voorwaarde voor het weerstaan van bovenstaande bedreigingen: een financieel gezonde vereniging met doorzettende ledengroei en een goede thuisbasis. In 2017 is namelijk begonnen met de renovatie van ons klassieke pand in Amsterdam Zuid. Het project is intussen succesvol afgerond met een aan de eisen van de tijd aangepast pand.

Rest mij u en alle betrokkenen bij de NVJ een-in-alle-mogelijke opzichten onbedreigde toekomst toe te wensen, ook al zal dat ook in 2018 waarschijnlijk nog niet het geval zijn. In elk geval reden om ons te blijven inzetten.

René de Monchy,
voorzitter NVJ

Inhoud

Voorwoord	3
‘Journalistiek heeft een prijs’	3
Strategie & Doelen	6
Arbeidsvoorwaarden	7
Goed werkgever- en opdrachtgeverschap	7
Gelijk speelveld	7
Looneis	7
Werkgelegenheid	8
Vakmanschap	8
Duurzame inzetbaarheid	8
Pensioen	8
Journalistiek heeft een prijs	9
Ideël	10
Een dreigend klimaat	10
NVJ naar rechter over sleepnetwet Wiv	11
Persvrijheidsmonitor 2016	11
NVJ Secties	13
Sectie Zelfstandigen	13
Sectie Dagblad	13
Sectie Vers in de Pers (ViP)	14
Sectie Omroep	14
Sectie Plus+	15
Sectie Nederlandse Vereniging voor Fotojournalisten (NVF)	15
Sectie Internet	17
Sectie Tijdschriften	18
Sectie Lokale Media	18
Platform Gemengd Bedrijf	19
Feiten en cijfers	20
Ledenontwikkeling	20
Rechtshulp	21
NVJ Academy	23
Nieuwe diensten en samenwerkingen	24
Cao's	25
Evenementen van de NVJ	26
Communicatie	28
Villamedia	29
Vooruitblik	30

Strategie & Doelen

Voor 2017 heeft de NVJ drie speerpunten benoemd:

Innovatie

Innovatieve arbeidsvoorwaarden:

- > ZZP – problematiek binnen bedrijven (o.a. start onderzoek architecten-cao)
- > Payroll / flexproblematiek
- > Legitimiteit aan onderhandelingstafel
- > Ruimte maken voor vernieuwing en breder draagvlak (spanningsveld jong-oud, vast-flex)

Innovatieve journalistiek:

- > Faciliteren van ondernemerschap en leden meenemen in journalistieke ontwikkelingen
- > Gidsfunctie, met name ook voor starters.

Ledenbinding

- > Binding, behoud en werving
- > Democratie binnen de vereniging
- > Kwaliteit van de data
- > Participatie van de leden
- > Connectie met leden en niet-leden.

Eenheidsgevoel / profiel van de NVJ

- > Spanningsveld tussen freelance- en vaste medewerkers overbruggen
- > Bruggen slaan tussen secties, draagvlak bij leden ontwikkelen
- > Kruisbestuiving optimaliseren
- > Profileren van de NVJ en gemeenschappelijke boodschap (start campagne 'Journalistiek heeft een prijs').

Arbeids- voor- waarden

Goed werkgeverschap en opdrachtgeverschap

Gelijk speelveld

Goed werkgeverschap dient gepaard te gaan met goed opdrachtgeverschap. De NVJ komt op voor de belangen van alle (foto)journalisten, ongeacht hun arbeidsrechtelijke positie. Speerpunten zijn goede lonen en arbeidsvoorwaarden voor journalisten in loondienst en daarvan afgeleide normtarieven voor journalisten die in opdracht werken. Het gaat daarbij om het creëren van een gelijk speelveld, het tegengaan van onderbetaling, slechte leveringsvoorwaarden, het tegengaan van schijnzelfstandigheid en onredelijke voorwaarden met betrekking tot bijvoorbeeld auteursrecht.

Dit vraagt om heldere en controleerbare cao-afspraken over het thema **gelijk speelveld** waarbij werkgevers/opdrachtgevers beter aangesproken kunnen worden op hun verantwoordelijkheden. De NVJ bepleit, onder meer door te lobbyen, effectieve wettelijke maatregelen tegen schijnzelfstandigheid. Het regeerakkoord biedt aanknopingspunten om schijnzelfstandigheid tegen te gaan: onder een uurtarief van 15 tot 18 euro is er geen sprake van zelfstandig ondernemerschap. Iedereen die onder dit uurtarief werkt moet in dienst worden genomen. Dit principe kan ook voor de journalistiek werken, maar dan zou de grens bij een zeker twee keer zo hoog uurtarief moeten liggen.

Dankzij de campagne 'Journalistiek heeft een prijs' is de bewustwording dat (foto)journalisten fatsoenlijk betaald moeten worden om goed hun werk te kunnen doen, op de agenda gekomen van de beroepsgroep, mediabedrijven en politiek. Het is zaak daarop voort te bouwen.

Het uitgangspunt van de NVJ is dat structureel werk binnen redacties wordt gedaan door journalisten in vaste dienst. Flexwerk is geen probleem, als de beloning op niveau is en er een gezonde verhouding bestaat tussen vast en flex. Die is er nu niet. In journalistieke organisaties bestaan grote verschillen tussen de beloning van journalisten in loondienst en hun collega's die er in opdracht werken. De grote mediaorganisaties hebben zoveel marktmacht dat er vaak weinig te onderhandelen valt over tarieven. De NVJ probeert individuele opdrachtnemers te stimuleren om gezamenlijk voor hun belangen op te komen, maar in de praktijk blijkt dit lastig. Er zijn hoopvolle ontwikkelingen, zoals de cao-studiecommissie die aan de slag gaat om de situatie binnen het uitgeverijbedrijf in beeld te brengen.

Looneis

Na jaren waarin de lonen in de journalistiek zijn achtergebleven, is het hoog tijd voor verbetering. De groei van de Nederlandse economie en de verbeterde winstgevendheid van het bedrijfsleven, bieden daarvoor ruimte.

Dat vertaalt zich in een looneis van 3,5 procent. Die kan worden bijgesteld voor sectoren die het moeilijk hebben. De forse looneis is mede ingegeven door het feit dat de pensioenpremies de afgelopen jaren omhoog zijn gegaan.

Werkgelegenheid

Mediabedrijven hebben structurele omzetzalingen vooral beantwoord met kostenbesparingsprogramma's, waarbij vaste banen verloren zijn gegaan. Jonge journalisten zitten te lang in onzekere tijdelijke contracten. Jong-voor-oud-regelingen zijn een beproefde methode om redacties te voorzien van nieuw bloed. Door 60-plussers met arrangementen (bijv. Generatiepact) korter te laten werken, kunnen jongeren de vrijkomende ruimte invullen. Van de jonge journalisten die via instroomprojecten werkervaring opdoen, stroomt ongeveer de helft door naar een vaste baan. De NVJ wil afspraken maken waardoor dat percentage omhoog gaat. Stages moeten gekoppeld zijn aan een educatief doel. De NVJ wijst (vervolg)stages zonder educatief doel af, omdat die in feite een vorm van werken onder het wettelijk minimumloon zijn.

Vakmanschap

De kwaliteit van het journalistieke werk staat onder druk, onder meer door de toename van de al hoge werkdruk. Vooral de journalistieke infrastructuur in de regio is een punt van zorg, zeker nu gemeenten steeds meer taken uitvoeren die voorheen rechtstreeks onder de landelijke overheid vielen. Het is zaak wat er is zoveel mogelijk in stand te houden en ondertussen te werken aan vernieuwing, nieuwe verdienmodellen en investeringen in (bij)scholing.

Duurzame inzetbaarheid

De NVJ wil een deel van de loonruimte inzetten voor duurzame inzetbaarheid. Leefstijdsbewust personeelsbeleid kan journalisten helpen een gezonde balans te vinden tussen werk en vrije tijd, zodat ze op een gezonde manier hun pensioen kunnen halen. Met leefstijdsbewust personeelsbeleid, kunnen ouderen langer gezond aan het werk blijven en hun kennis overdragen op jonge journalisten.

Voor journalisten van alle leeftijden geldt dat er voldoende gelegenheid moet zijn om opleidingen te volgen onder werktijd en goede mogelijkheden om werk en privé te combineren. De NVJ wil harde controleerbare afspraken maken over (persoonlijke) opleidingsbudgetten.

Pensioen

De NVJ zet zich in voor goede pensioenregelingen voor iedereen die werkt in de journalistiek, regelingen waarin sprake is van solidariteit en collectieve risicodeling. Cao's voor journalisten dienen een stevige pensioenparagraaf te bevatten, met minimumnormen voor het budget dat werkgevers en werknemers over hebben voor pensioenregelingen van journalisten. Tarieven voor journalistiek werk moeten het mogelijk maken om pensioen op te bouwen.

N.B. De volledige versie van het arbeidsvoorwaardenbeleid kun je hier downloaden: <http://tek.st/co>

Journalistiek heeft een prijs

De NVJ is in 2017 de campagne Journalistiek heeft een prijs (JHEP) gestart. Dit is georganiseerd als een project, met een eigen projectleider die de relevante interne stakeholders mobiliseert.

‘Wie de journalistiek een warm hart toedraagt, moet zich zorgen maken over ontwikkelingen die ons beroep raken. Terwijl de kwaliteit van het vak steeds belangrijker wordt, worden (foto)journalisten momenteel, én in toenemende mate, geconfronteerd met fors teruglopende redactie-budgetten, krimpende redacties, oplopende werkdruk en afbraaktarieven voor freelancers. De NVJ vindt dat onze professie een waardering verdient, die past bij het belang van ons vak en start daarom de campagne Journalistiek heeft een prijs!’, aldus Marjan Enzlin, voorzitter NVJ in 2017.

In 2017 is onder meer het volgende bereikt:

- > De campagne is opgezet: de NVJ secties staan achter het doel één campagne te voeren
- > Bewustwording dat journalistiek een prijs heeft: samen met leden is een witboek ontwikkeld met verhalen uit de praktijk, feiten en cijfers over de sector en de benarde positie van veel collega's
- > Het witboek is overhandigd aan de NPO-voorzitter, uitgevers en Tweede Kamerleden
- > Alle leden ontvangen het witboek, waarmee wordt ingezet op bewustwording binnen eigen kring
- > Er is een zomertour geweest, waarin witboek en nieuw ontwikkelde tariefcalculator als basis zijn gebruikt voor een gesprek met de redacties en freelancers bij Telegraaf Mediagroep, De Persgroep, KRO-NCRV, BNR en de Hogeschool voor Journalistiek in Utrecht
- > JHEP is onderwerp van verschillende bijeenkomsten en debatten
- > Secretarissen hebben een training activerend en verbindend werken gevolgd
- > Er is een bijeenkomst georganiseerd met bestuurlijke beslissers uit de regio, gericht op meer journalistieke armslag in de regio
- > OR van NRC en Persgroep zetten eerlijk freelancersbeleid hoog op de agenda
- > Dankzij veel 1-op-1 gesprekken met journalisten is in samenwerking met de FNV veel informatie verzameld over payrollings bij de publieke omroep en is geadviseerd over de inzet in de cao op dit vlak
- > Er is lobby gevoerd m.b.t. het collectief mogen onderhandelen voor ZZP'ers en de aanpak van payrollings
- > Er is een stap gemaakt in de aanpak van payrollings en te lage ZZP-tarieven in de cao Publieke omroep: <http://tek.st/cp> en in de cao Uitgeverijbedrijven: <http://tek.st/cq>
- > Er is een vervolgplan gemaakt voor Journalistiek heeft een prijs, waarvoor fondsen zijn aangevraagd.

Zie de website voor meer informatie en bijvoorbeeld het witboek:
<http://tek.st/dt>

Ideëel

In 2017 zet de NVJ zich onder meer in voor de volgende zaken:

Een dreigend klimaat

Op 3 mei, de Dag van de Persvrijheid, presenteren criminoloog Marjolein Odekerken en professor Alex Brenninkmeijer het onderzoek 'Een dreigend klimaat' naar geweld en bedreigingen van Nederlandse journalisten. Maar liefst 61 procent van de deelnemende journalisten heeft te maken met bedreigingen. Bijna een kwart (22%) van hen zegt maandelijks bedreigd te worden, 7 procent wekelijks en 1 procent zelfs dagelijks. De cijfers zijn gestegen in vergelijking met acht jaar geleden, toen eenzelfde onderzoek werd uitgevoerd.

Het onderzoek, een vervolg op het onderzoek 'Rot op met die camera', is een initiatief van de NVJ, het Genootschap van Hoofdredacteuren en het Persvrijheidsfonds. Met het onderzoek worden de aard en de omvang van fysieke-, social media- en juridische bedreigingen van journalisten in kaart gebracht.

Een van de gevolgen van het dreigende klimaat is dat journalisten voorzichtiger worden. Sommige onderwerpen worden niet meer behandeld en zelfcensuur ligt op de loer. Bijna 80 procent van de journalisten die de enquête invulde, vindt de bedreigingen een gevaar voor de persvrijheid. Het merendeel vindt het daarom belangrijk dat er meer maatregelen worden genomen om journalisten hiertegen te beschermen.

Op 23 juni presenteert Brenninkmeijer een reeks aanbevelingen, die betrekking hebben op het belang van aangifte door journalisten, de actieve rol van OM en politie, de rol van 'Den Haag' en de plannen van NVJ, NVF, Vereniging van Hoofdredacteuren en VVOJ ter verbetering van de veiligheid van journalisten.

Enkele suggesties die op die dag worden genoemd:

- > Journalisten moeten, net als functionarissen met een publieke taak (politie, brandweer, ambulance, burgemeesters etc.), beter beschermd worden
- > Politie en justitie moeten aangiften van journalisten serieus nemen
- > Werkgevers kunnen civielrechtelijke procedures starten tegen bedreigers
- > Een beleidsplan vanuit de NVJ met concrete maatregelen
- > Een meldpunt om bedreigingen tegen journalisten beter in kaart te kunnen brengen.

Link naar het onderzoek: <http://tek.st/cr>

Factsheet over bedreigingen journalisten: <http://tek.st/cs>

NVJ naar rechter over sleepnetwet Wiv

De nieuwe Wet op de inlichtingen en veiligheidsdiensten (Wiv) passeert in juli de Eerste Kamer, ondanks de forse kritiek van onder andere de NVJ. De wet geeft inlichtingendiensten de bevoegdheid massaal kabelgebonden telecommunicatie te onderscheppen. De NVJ bereidt met andere partijen een gang naar de rechter voor.

Deze nieuwe wet zorgt ervoor dat de veiligheid en anonimiteit van journalistieke bronnen niet meer gegarandeerd worden, omdat er in computers en telefoons van journalisten kan worden gekeken. Hierdoor staat een belangrijke manier waarop journalisten hun verhalen naar buiten kunnen krijgen en hun controlerende rol kunnen vervullen, ernstig onder druk. De NVJ vindt dit in strijd met het Europese recht en is van plan om deze wet te laten toetsen bij een rechter. Daarom start de NVJ, samen met anderen een bodemprocedure tegen de Nederlandse Staat.

In oktober neemt een groep studenten van de Universiteit van Amsterdam het initiatief om tot een referendum te komen tegen de 'sleepwet'. Dit sluit aan bij de inzet van de NVJ om een bodemprocedure te starten tegen de Staat, hoewel de steun losstaat van de discussie of een referendum hiervoor het meest geëigende middel is. De studenten verzamelen genoeg handtekeningen om het referendum af te dwingen.

De NVJ vraagt het nieuwe kabinet de inwerkingtreding van de wet uit te stellen tot na het referendum. Een raadgevend referendum heeft normaliter een opschortende werking voor de wet waarover gestemd zal worden. De sleepwet maakt echter gebruik van de uitzondering die de Wet raadgevend referendum biedt om van deze opschortende werking af te wijken. Het deel van de wet dat ziet op de uitoefening van het toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten is al in werking getreden. Voor de rest van de wet wordt de datum van inwerkingtreding 1 mei 2018, na het referendum dat plaats heeft op 21 maart 2018.

Persvrijheidsmonitor 2016

Persvrijheid in veilig Nederland is ruim verkrijgbaar – ons land staat net als in voorgaande jaren hoog op de internationale ranglijst. Maar elders kan het gauw voorbij zijn. En dat is ook hier voelbaar, constateren Otto Volgenant en Tarlach McGonagle in de Persvrijheidsmonitor 2016, die op 3 mei wordt gepresenteerd. Als voorbeeld noemen zij de dood van oorlogsfotograaf **Jeroen Oerlemans** in Libië in 2016.

Maar er zijn ook andere voorbeelden. De kritische columniste **Ebru Umar** werd in Turkije aangehouden om haar columns en tweets over president Erdogan. Journalist **Okke Ornstein** werd in Panama gearresteerd en prompt veroordeeld tot twintig maanden cel wegens smaad en laster na artikelen over fraude en corruptie.

Daarnaast zijn er ook in Nederland zelf serieuze kwesties. Zoals het ontbreken van een wettelijke regeling voor journalistieke bronbescherming. Het weren van journalisten van politieke bijeenkomsten. Er waren diverse incidenten met geweld en bedreigingen. Of het zó frequent procederen tegen journalisten dat media niet meer durven te publiceren.

Zo probeerde telecombedrijf Pretium in een kort geding een publicatie door journalist **Peter Olsthoorn** tegen te houden. De rechter wees die vordering af. Olsthoorn beschrijft in zijn webboek dat Pretium in Nederland al meer dan 120 juridische procedures heeft gevoerd waarvan een groot aantal tegen media die kritisch over Pretium berichtten. Pretium verloor het merendeel van deze procedures, maar haar strategie heeft desondanks het effect dat veel media niet meer over Pretium durven schrijven, uit angst voor procedures en juridische kosten.

Samenvatting op Villamedia: <http://tek.st/ct>

NVJ Secties

Sectie Zelfstandigen

- > Via de campagne 'Journalistiek heeft een prijs' wordt er gedurende 2017 hard gewerkt aan bewustzijn onder de gehele journalistieke beroepsgroep inzake eerlijke tarieven en een gelijk speelveld voor vast en freelance-collega's
- > Op 21 november neemt de Tweede Kamer met ruime meerderheid de motie Ellemeet/Asscher aan om collectief onderhandelen voor zelfstandigen in de creatieve sector mogelijk te maken
- > Aan de motie ligt het brancheonderzoek van de NVJ 'Monitor Freelancers en Media' door onderzoeksbureau Pyrrhula Research Consultants ten grondslag
- > De onderzoeksresultaten van de Monitor worden bekendgemaakt in Nieuwspoort en besproken met Tweede Kamerleden en met freelancers
- > De vernieuwde Tarievenscalculator is gelanceerd en promoot hoe je een kostendekkend tarief berekent, dat is afgeleid van de journalistieke cao
- > De sectie Zelfstandigen neemt deel aan de hoorzitting van de SER over de toekomst van de Arbeidsmarkt – de NVJ pleit voor collectieve afspraken voor zzp'ers in de cao
- > De sectie Zelfstandigen pleit in verschillende organen zoals de FNV (en met de voorzitter Han Busker) en VNO-NCW voor behoud van de zelfstandigenaftrek
- > De Sectie Zelfstandigen peilt via een enquête of zelfstandigen voor of tegen een collectieve AOV is – de leden stemmen tegen
- > In navolging hiervan ageert de sectie Zelfstandigen tegen een verplichte AOV en pensioen en bespreekt dit tijdens de formatie van het kabinet met verschillende politieke partijen
- > De sectie Zelfstandigen pleit bij de SER en het Ministerie van Sociale Zaken voor nader onderzoek naar de gevolgen van de invoering van een minimumtarief en pleit voor een minimumtarief per sector (gerelateerd aan de journalistieke cao en conform het rapport van de commissie Boot voor een opslag van 50% bovenop de cao)
- > In 2017 neemt Georg Kadr afscheid van het sectiebestuur Zelfstandigen.

Sectie Dagblad

De sectie Dagblad is betrokken bij de cao Uitgeverijbedrijf 2017-2019. Hoewel deze financieel geen hoofdprijs oplevert, zijn resultaten bereikt die perspectief bieden. Zo verwacht de sectie veel van het generatiepact dat oudere collega's gunstige voorwaarden biedt om gas terug te nemen en ruimte biedt om meer jongeren een aanstelling te geven. Ook is de sectie blij met de opening om in cao-verband te praten over freelancersbeleid.

De campagne 'Journalistiek heeft een prijs' maakt duidelijk hoe waardevol ons vak is. De campagne geeft naar de mening van de sectie soms echter

een (te) somber beeld van de regionale journalistiek. Dit doet onvoldoende recht aan het pionierswerk waarmee journalisten in de regio meer mensen bereiken dan ooit te voren. Dit wil de sectie ook uitdragen, bijvoorbeeld via bijeenkomsten over regionale journalistiek in 2018.

Veel dagbladconcerns hebben reorganisaties afgekondigd, waarbij ook de regio vaak wordt getroffen. Een zorgelijke ontwikkeling is de trend waarbij vakorganisaties buiten de deur worden gehouden, bijvoorbeeld door het toepassen van vrijwillige vertrekregelingen. Dit vraagt in 2018 om strakke monitoring.

In 2017 wordt Robbert Minkhorst lid van het sectiebestuur Dagblad en neemt Martijn Schraven afscheid van het bestuur.

Sectie Vers in de Pers (ViP)

Uit onderzoek van de sectie ViP blijkt dat jonge journalisten liever een vaste baan of een combinatie van een baan en freelance werk hebben, dan dat ze volledig zelfstandig zijn. ViP onderzoekt verder onderwerpen als carrièreperspectief, beloning, onderhandelingspositie en journalistiek werk. Hieruit blijkt ook dat een meerderheid van de jonge journalisten niet tevreden is over de beloning en dat jonge journalisten maar beperkt onderhandelen over tarieven en beloning, terwijl dit wel werkt. ViP gaat hierover in gesprek met jonge journalisten. Bijvoorbeeld in de campagne 'Journalistiek heeft een prijs', waarvoor bestuursleden van ViP interviews houden met net afgestudeerden en startende journalisten.

Ook op het Festival van de Journalistiek is de meerwaarde die jongeren kunnen bieden op een redactie onderwerp van gesprek. In 2017 bezoekt een groot aantal jongeren het festival dat plaats vindt in Utrecht. Het thema in 2017 is Innovatie. Drones, datajournalistiek, apps en VR zijn voorbeelden waar jongeren toegevoegde waarde kunnen leveren.

Ook geeft ViP aandacht aan diversiteit, breder dan alleen in leeftijd. De diversiteitsborrel is goed bezocht en in het bestuur wordt in vervolg hierop verder gewerkt in de werkgroep Diversiteit. In 2018 vraagt ViP aandacht voor het thema diversiteit binnen de NVJ.

Sectie Omroep

Een onevenredig grote flexibele schil kan naast vermindering van de kwaliteit, herkenbaarheid en journalistieke slagkracht van redacties tevens ongelijkheid op het gebied van arbeidsvoorwaarden en rechtspositie als gevolg hebben. Het creëren van een gelijk speelveld, het

tegengaan van onderbetaling en slechte leveringsvoorwaarden kan hier een oplossing voor bieden.

De NVJ heeft in 2017 in de cao voor de publieke omroep en in de cao voor BNR afspraken gemaakt, waarmee de rechtspositie van de journalisten, die op basis van een payroll- of uitzendcontract werkzaam zijn, verbetert. Het uitgangspunt van de NVJ was en blijft dat structureel werk wordt gedaan door journalisten in vaste dienst.

In november stopt René Roodhevel met zijn werkzaamheden bij de NVJ als secretaris Omroep en wordt opgevolgd door Wais Shirbaz.

Sectie Plus+

- > Met algemene instemming is door de ALV van de NVJ op 29 november de motie aangenomen, ingebracht door de sectie Plus, aangaande de benoeming van leden van de Raad voor de Journalistiek: de sectie Plus stelt na interne beraadslaging aan het algemeen bestuur van de NVJ voor om de benoemingsprocedure van journalisten in het bestuur van de Raad voor de Journalistiek, zoals vastgelegd in artikel 5.3 van de statuten van de Raad, om te vormen tot een opener procedure die niet (alleen) verloopt op voordracht van de NVJ. De motie is eerder aangenomen op de ALV van de sectie Plus op 15 november.
Meer informatie: <http://tek.st/cu>
- > Op 3 mei houdt de sectie Plus de Algemene Ledenvergadering voor haar leden in Beeld en Geluid, met gastsprekers Ben Rogmans en Liesbeth Hermans
- > Op 15 november houdt de sectie Plus een tweede algemene vergadering voor haar leden en biedt aan de deelnemers de cursus digitale media aan
- > Terugkerende aandachtspunten op de agenda zijn: scholing in nieuwe media, vakkennis, communicatie met leden, pensioen, journalistiek erfgoed.

Sectie Nederlandse Vereniging voor Fotojournalisten (NVF)

- > De sectie NVF werkt samen met de sectie Zelfstandigen op de volgende punten: jaarlijks brancheonderzoek, behoud zelfstandigenaftrek, mogelijk maken van collectief onderhandelen, geen verplichte AOV of pensioen
- > De uitreiking van de Zilveren Camera, een jaarlijks hoogtepunt voor – en mede georganiseerd door – de NVF, is een succes

- > De NVF gedenkt Jeroen Oerlemans door mediaorganisaties te vragen het INSI Convenant voor veiligheid te ondertekenen en verzorgt een workshop over veiligheid op 3 mei 2017 – de dag van de Persvrijheid – voor beeldredacteuren en fotojournalisten. Zeven organisaties waaronder de NOS ondertekenen het convenant
- > De NVF en het bestuur van de Zilveren Camera bespreken de statuten van de Zilveren Camera en komen overeen dat zij moeten worden geactualiseerd in 2018
- > De NVF bespreekt met DuPho en Pictoright de mogelijkheid om zitting te nemen in het bestuur van Pictoright. Deze gesprekken lopen nog
- > De NVF maakt zich hard voor automatisch pageren en voor het watermerken van foto's van hulpdiensten en spreekt hierover herhaaldelijk met de Nationale Politie. De Nationale Politie geeft aan in 2018 automatisch pageren in te willen voeren als de nieuwe privacywet dit toelaat en de software kan worden ontwikkeld. De NVF zet dit dossier door in 2018
- > Minister-president Rutte beantwoordt Kamervragen van de Kamerleden Kuiken (PvdA) en Van den Berg (CDA) over de aanbesteding fotografie in relatie tot de naleving van het clusterverbod. Dit, naar aanleiding van vragen van onder andere de NVF/NVJ met betrekking tot de aanbesteding. De NVF heeft haar bezwaren kenbaar gemaakt bij het Ministerie van Algemene Zaken, dat verantwoordelijk is voor de aanbesteding Rijksoverheid Fotografie 2018: a) Kleine ondernemers zoals ZZP-fotojournalisten worden buitenspel gezet, b) waardoor de samenwerking met de fotografen die al voor de ministeries werken in het geding komt, c) NVF is tegen de eenzijdige voorwaarden en tarieven en is d) tegen de exclusieve licentie (auteursrecht). Daarnaast heeft de NVF door de NVJ-juristen laten uitzoeken of er sprake is van kartelvorming door de overheid. Dat is niet het geval
- > De NVF blaast haar nieuwsbrief voor NVF-leden weer nieuw leven in, met als doel vaker te communiceren met leden
- > De NVF organiseert in november 2017 een bijeenkomst voor leden en vraagt fotojournalisten uit de regio foto's te sturen die laten zien dat zij de ogen en oren van de regio zijn. De foto's worden tijdens de bijeenkomst getoond
- > NVF-voorzitter Gerard Til wordt in november 2017 lid van het algemeen bestuur van de NVJ nadat de Algemene Ledenvergadering akkoord gaat met zijn kandidatuur
- > Eric Brinkhorst is vanaf november niet meer duovoorzitter met Gerard Til, maar de enige voorzitter van de NVF.

Sectie Internet

Het is opnieuw een goed jaar voor de sectie Internet. De sectie organiseert vier mooie events, onderzoekt haar communicatiekanalen en maakt alvast plannen voor het komende jaar.

Events

Twee van de vier events zijn samen met de sectie ViP georganiseerd, en twee geheel op eigen kracht:

- > Nieuwjaarsborrel in samenwerking met ViP: een vierkoppig panel, waaronder oud-sectielid Jisca Cohen en sectievoorzitter Karolien Koolhof, beantwoorden vragen over de toekomst van de journalistiek
- > Zomerborrel over diversiteit in de media, ook samen met ViP: zorgt voor wat reuring op social media vanwege een online publicatie na afloop. Naar aanleiding daarvan is besloten kritischer te zijn bij het plaatsen van door sprekers zelf aangeleverde teksten
- > Vlog-event: zowel vloggers als de bedrijven die hen vertegenwoordigen komen aan het woord. Een avond die een divers publiek naar de hoofdstad weet te trekken en duidelijk mensen aanspreekt
- > Podcast-event, met eveneens makers en verspreiders aan het woord. De avond is snel uitverkocht en er wordt lang nageborreld. Dit is het eerste event waar entreegeld gevraagd is, wat duidelijk geen drempel is gebleken bij het organiseren van events.

Communicatie

Op de breed verspreide enquête over de waardering van onze communicatie via Facebook en de NVJ-site komt slechts één reactie: dit is geen onderwerp dat leeft onder onze leden. Verder experimenteert de sectie met columns van bestuursleden. Daar iets structureels van maken, blijkt gezien de tijdsinvestering die het vergt, geen haalbare kaart. Nico van den Berg werkt aan een communicatieplan om zaken op dit vlak nog wat strakker te organiseren. Zodra dit af is, wordt het besproken bij de eerstvolgende vergadering.

Projectgroepen

Meerdere sectiebestuursleden hebben een eigen portefeuille waarbinnen ze NVJ-breed nog extra overleg voeren:

- > Arbeidsvoorwaarden (Karolien / Nico)
- > Communicatie / verbinding (Nico)
- > Evenementen / debat (Karolien)
- > Onderwijs (Jeroen Hoorn).

De sectie doet mee aan de discussie rond het toelaten van voorlichters bij de NVJ en over het versterken van de positie van freelancers. Andere gebieden waarop de sectie actief is:

- > Simon Trommel wil helpen in de werkgroep die symposia wil organiseren in de regio
- > Nico schuift eenmalig aan bij de commissie voor arbeidsvoorwaarden.

De discussie gaat deels over de gelijke beloning, maar ook over de vraag wat je als vereniging wilt uitstralen. De NVJ wil zorgen voor draagvlak, zodat werkgevers de vaste mensen niet tegen de freelancers kunnen uitspelen. Algemene teneur is dat goede voorwaarden de basis vormen voor goede journalistiek.

Veranderingen in het bestuur

Aan het begin van het jaar geeft Marjoke Roorda aan haar functie als bestuurslid neer te willen leggen. Op dit moment ziet het sectiebestuur niet de noodzaak om Marjoke te vervangen. Het bestuur is dus voorlopig één kop kleiner.

Sectie Tijdschriften

In 2017 verliezen veel tijdschriftjournalisten hun baan. Meerdere titels zijn opgeheven en de bestaande titels worden door veel minder journalisten in stand gehouden. De uitgevers maken steeds vaker gebruik van onconventionele arbeidsrelaties, zoals schijnzelfstandigen en payrollconstructies. Deze ontwikkelingen kunnen negatieve invloed hebben op de kwaliteit en de rechtspositie van tijdschriftjournalisten. De sectie zet in op een sterkere positie van tijdschriftjournalisten door middel van bijeenkomsten op vakinhoudelijk gebied en intensiever contact met redactieraden en ondernemingsraden.

Eind 2017 versterken Merel van Dorp en Ana Karadarevic het sectiebestuur.

Per april stopt Milen van Boldrik met haar werkzaamheden bij de NVJ als secretaris Tijdschriften; zij wordt opgevolgd door Wais Shirbaz.

Sectie Lokale Media

Reorganisatie Persgroep huis-aan-huisbladen

Begin van het jaar kondigt De Persgroep aan de productie van de huis-aan-huisbladen in alle regio's rigoureus te reorganiseren. Titels worden opgeheven. De NVJ spreekt een Sociaal Plan af gebaseerd op het sociaal plan Persgroep-Wegener 2015.

Verkoop HMC huis-aan-huisbladen aan BDU

In het voorjaar verkoopt HMC (TMG) de huis-aan-huisbladen aan BDU en beëindigt het restant van de titels. De NVJ onderhandelt over de personele gevolgen: toepassing van het sociaal plan TMG op reorganisaties van de over te nemen redacties na de overname en handhaving van de cao UB huis-aan-huisblad. BDU schrapt uiteindelijk meer dan 25% van de personele bezetting.

Cao Nieuwsbladjournalisten

De NNP en NVJ starten in 2016 onderhandelingen over een nieuwe cao Nieuwsbladjournalisten (eind 2013 geëxpireerd). Resultaat: de cao UB 16A permanent volgen, inclusief nieuw huis-aan-huisfunctiehuis en redactiestatuut nieuwsbladen.

Evaluatiegesprek BDU journalisten Contenthuis

Op verzoek van de journalisten van BDU is er een evaluatie van de pilot Contenthuis ('proef' cao BDU – NVJ). De redactie is niet tevreden met de beloning en toepassing van delen van het Contenthuis. Er zijn afspraken ter verbetering gemaakt.

Telefonische vergaderingen sectiebestuur

Op verzoek van het sectiebestuur zijn er maandelijkse telefonische sectievergaderingen.

Nieuw functiegebouw huis-aan-huisbladjournalisten

In 2016 is de paritaire opdracht aan Human Capital Group gegeven voor een nieuw functiehuis voor functiegroep 16A cao UB (huis-aan-huisbladjournalisten); de 'kruisjessystematiek' uit de oude cao wordt vervangen door de Bakkenist-methode. Dit zal in 2018 in de cao UB worden opgenomen. Uitgeverijen zullen nieuwe functieprofielen in 2018 implementeren met een streefdatum van 1 juli.

Overname huis-aan-huisbladen en nieuwsbladen Boom door NDC

Aan het eind van het jaar is een fors pakket lokale uitgaven van Boom overgenomen door NDC. Het Sociaal Beleidskader NDC is van toepassing voor de personele consequenties.

Platform Gemengd Bedrijf

Het Platform Gemengd Bedrijf is de plek waar NVJ-leden met een gemengde journalistieke beroepspraktijk samenkomen. Freelance journalisten die bedrijfsjournalistiek en communicatiewerk doen, persvoorlichters en woordvoerders jagen de discussie aan over het toenemende hybride karakter van journalistiek werk.

Het Platform organiseert in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen het evenement 'Wie informeert de kiezer?' in de Bibliotheek van Den Haag. Journalisten van lokale media, woordvoerders en onderzoekers gaan in gesprek over de wenselijke en onwenselijke rolverdeling tussen journalisten en gemeentelijke persvoorlichters bij lokale verkiezingen.

De banden met de beroepsorganisatie Logeion worden aangehaald met als doel om in de nabije toekomst samen een bijeenkomst te organiseren die de interesse moet wekken van journalisten en woordvoerders.

Feiten en cijfers

Ledenontwikkeling

Sinds 2015 stijgt het aantal leden weer ten opzichte van een aantal jaren van daling daarvoor. Dit jaar kent een groei van +2,51%.

Dit wordt voor een groot deel veroorzaakt door een groeiend aantal studentleden. Studenten betalen geen lidmaatschapsgeld zolang ze studeren. Als het studentlidmaatschap niet wordt meegeteld, dan is er ten opzichte van 2016 een kleine daling van 0,71%.

Jaar	Totaal aantal leden
2012	-3,50 %
2013	-3,49 %
2014	-2,34 %
2015	+2,10 %
2016	+4,69 %
2017	+2,51 %

Inzoomend op type lidmaatschap geeft het volgende beeld:

Soort lid	Aantal per eind 2016	Aantal per eind 2017	Groei in %	% van totaal aantal leden
Erelid	16	16	0,00	0,20
Freelance	2670	2726	2,10	34,46
Basis	1675	1695	1,19	21,43
Werknemer	2442	2318	-5,08	29,30
Student	913	1155	26,51	14,60
Totaal	7716	7910	2,51	100,00

Het aantal Werknemer-leden daalt, net als vorig jaar. Het aantal Freelance/NVF- en Basis-leden stijgt. Basis-leden kunnen overigens ook werknemer zijn. Het aantal (niet-betalende) Student-leden groeit nog steeds.

Kijkend naar de sectievermeldingen, dan is de verdeling als volgt:

Sectie	2017	2016
Zelfstandigen	2929	2845
ViP	1892	1587
Dagblad	1629	1604
Omroep	745	755
NVF	703	662
Plus+	685	720

Sectie	2017	2016
Internet	661	558
Tijdschriften	515	492
Lokale media	196	177
Diversen	155	158
Platform Gemengd Bedrijf	82	83

Elk lid heeft minimaal 1 en maximaal 3 sectievermeldingen, waardoor de optelling van sectievermeldingen niet vergelijkbaar is met het aantal leden.

De sectie Zelfstandigen is in 2017 net als in 2016 de grootste sectie.

Rechtshulp

In 2017 verzorgt de juridische afdeling in gezamenlijkheid de inhoud van een e-learningcursus Auteursrecht van de NVJ Academy. Tevens wordt een juridische bijdrage geleverd aan het onderzoek naar de mogelijkheden voor een cao voor alle werkenden in de journalistieke sector, dat wil zeggen, zowel werknemers als zelfstandigen. De studie heeft geleid tot een rapport waarin de diverse juridische aspecten van de problematiek zijn belicht.

Daarnaast zorgen de dagelijkse spreekuren en de werkzaamheden die daaruit voortvloeien onverminderd voor een aanhoudende drukte. Vanzelfsprekend is ook in 2017 een groot aantal leden individueel geadviseerd. In 2017 geven de juristen en advocaten 1525 adviezen en behandelen zij 532 zaken (zie tabel). De eerder gesignaleerde verschuiving in de verhouding tussen de adviezen op het terrein van het arbeidsrecht en de freelance-adviezen ten gunste van de freelance-adviezen blijkt door te zetten. Er tekent zich een duidelijke toename af van het aantal adviezen aan freelancers ten opzichte van het aantal arbeidsrechtelijke adviezen. In het verslagjaar worden twee klanttevredenheidsonderzoeken uitgevoerd. De uitkomsten van de enquêtes geven ook dit jaar weer blijk van een uiterst positieve waardering van de dienstverlening van de afdeling Advocaten & Juristen.

	Juridische adviezen	Zaken
Arbeidsrecht		
Arbeidsvoorwaarden	100	19
Einde arbeidsovereenkomst	72	50
Reorganisatie	72	49
Sociale Zekerheid	48	13
Arbeidsrecht diversen	190	63
Totaal	482	194

	Juridische adviezen	Zaken
Freelance		
Auteursrecht	255	93
Portretrecht	19	1
Contractenrecht	302	90
Freelance incasso	64	44
Freelance diversen	169	30
Totaal	809	258

Overige rechtsgebieden		
Belasting	37	5
Faillissement	12	6
Letselschade	1	
Onrechtmatige publicatie	29	11
Persvrijheid	25	8
Strafrecht	17	4
Pensioen	18	8
Wob-adviezen	2	-
Totaal	141	42

Diversen totaal	93	38
------------------------	-----------	-----------

Totalen 2017	1525	532
Totalen 2016	1761	518
Totalen 2015	1821	615

Onder leden die een zaak hebben die eindigde in 2017 is onderzoek gedaan. De resultaten staan in onderstaande tabel (Gemeten op 5 puntsschaal, waarbij Goed een 4 is en Uitstekend een 5):

Vragen	Gemiddelde van de optelsom van de beoordelingen Uitstekend en Goed enquêtes april & eind 2017
Wat vindt u van de (telefonische) bereikbaarheid van de juridische afdeling van de NVJ?	89%
Wat vindt u van de wijze waarop uw zaak in behandeling werd genomen?	93%
Wat vindt u van de voortvarendheid waarmee uw zaak is behandeld?	95%
Was de informatie over de te volgen strategie en de te maken keuzes duidelijk?	91%
Hoe heeft u de samenwerking met uw advocaat/jurist ervaren?	94%
Wat is uw totaaloordeel over de wijze waarop uw zaak is behandeld?	92%

NVJ Academy

De NVJ Academy organiseert 103 (+9 t.o.v. 2016) educatieve activiteiten, waarvan 9 incompany-trainingen en 2 gastcolleges. Er waren 926 deelnemers aan een cursus.

De waardering voor de cursussen is goed. Tot en met november 2017 is de score uit de evaluatieformulieren als volgt:

5. Zeer goed	39,32%
4. Goed	47,90%
3. Voldoende	11,63%
2. Onvoldoende	1,04%
1. Slecht	0,09%

De volgende activiteiten staan centraal:

- > E-learning Auteursrecht ontwikkeld in samenwerking met de NVJ Advocaten & Juristen
- > Summer school Financiële Journalistiek in samenwerking met de NVJ Sectie Dagblad en de Masterclasses Financiële Journalistiek
- > De veiligheidstrainingen zijn uitgebreid:
  - Omgaan met agressie voor Regionale en Landelijke Omroepen
  - Terrorisme en Aanslagen voor Regionale en Landelijke Omroepen
  - Algemene Veiligheidstraining ANP
- > Subsidieaanvraag 'ZP biedt perspectief' in samenwerking met de Auteursbond
- > Specifieke training voor leden NVJ sectie Plus: Digitale media basiscursus
- > Onderdeel verzorgd op event sectie Internet: Podcast maken
- > Mentorenprogramma #3
- > 'Wat is Brussel', in samenwerking met Europese Commissie en Europees Parlement
- > Cursus 'Fondswerving en Journalistiek' wordt gegeven in Amsterdam en in Groningen
- > Medische cursus levensreddende handelingen
- > De training voor redactieraden in samenwerking met SBI Formaat is vernieuwd; een NVJ secretaris maakt daar nu standaard deel van uit.

De input van door de secties en de enquête die door de afdeling Marketing, Communicatie & Sales is gehouden, hebben ervoor gezorgd dat er nieuwe activiteiten zijn ontwikkeld. Soms door samen te werken met andere organisaties of op eigen initiatief. Voorbeelden:

- > Dronejournalistiek
- > Infographics
- > Basic beeldredactie
- > Podcast maken
- > Vloggen voor beginners
- > Bijstellen en verdiepen van het huidige aanbod, bijvoorbeeld Schrijven voor het web masterclass.

Alle NVJ Academy-cursussen zijn ook incompany beschikbaar.

Nieuwe diensten en samenwerkingen

De Financiële APK is opgezet in samenwerking met de Auteursbond. Journalisten krijgen bij deze dienst van een professioneel financieel adviseur een uitgebreid en concreet advies over hun financiële situatie. Een deel van de kosten voor deze dienst wordt opgebracht door het P.C. Boutens fonds.

Er is nog niet veel gebruik gemaakt van deze dienst. De waardering van hen die het deden is echter wel extreem hoog. De prijs is het meer dan waard, is de mening. Wat als drempel wordt ervaren is het bij elkaar verzamelen van de benodigde stukken voor de financieel adviseur.

<http://tek.st/cv>

Met Perscentrum en Politiek debatcentrum **Nieuwspoort** wordt de samenwerking uitgebreid en geformaliseerd. Zowel leden van de NVJ als journalistleden van Nieuwspoort profiteren van deze samenwerking. Freelanceleden van de NVJ kunnen nu gebruikmaken van een 'gratis' horeca-tegoed ter hoogte van het Poorter lidmaatschapsgeld, als ze ook lid worden van Nieuwspoort (Poorter worden). Alle leden van de NVJ hebben toegang tot de werkplekken bij Nieuwspoort. Andersom krijgen journalistleden van Nieuwspoort toegang tot NVJ-diensten.

De samenwerking gaat begin 2018 live: <http://tek.st/cw>

De **Tariefcalculator** wordt in een volledig nieuw jasje gestoken. Hiermee krijgen freelancers goed inzicht in hun kostencomponenten en is het heel helder te bepalen welk uurtarief je dient te vragen, gegeven ook de vergelijkbare cao-functie.

De pilot die met **LexisNexis** in 2016 is opgezet, wordt omgezet in een vaste dienst. Tevens wordt toegang tot ook internationale titels toegevoegd (tegen meerkosten). De kosten blijven, ondanks een prijsindexatie, voor freelancers zeer laag in vergelijking met een regulier zakelijk abonnement.

Cao's

Uitgeverijbedrijf cao, Dagblad, Tijdschriften én digitale uitgaven in één cao

2017 is een jaar geweest van intensieve en bij vlagen harde cao-onderhandelingen die uiteindelijk hebben geleid tot een nieuwe cao Uitgeverijbedrijf (UB) met een looptijd van 1 maart 2017 tot 1 juni 2019. Met een (structurele) PKB bijdrage van 2% per jaar en twee structurele loonsverhogingen van 1,5% in november 2017 en 1,5 % per 1 juli 2018, levert deze nieuwe cao een verbetering in inkomen op. Met een eenmalige uitkering van € 300 op 1 december 2017 als tegemoetkoming voor het laat ingaan van de structurele loonsverhoging. Voor de functiegroepen BTU, PU, OP en VAK moeten werkgevers uiterlijk op 31 december 2019 toegegroeid zijn naar het niveau van de pensioenbepalingen zoals voor DJ geldt. Partijen hebben de invoering van het 3e WW-jaar in werking gezet. Dit zal waarschijnlijk vanaf september 2018 ingaan voor werknemers die vanaf die datum werkloos worden. Huis-aan-huisbladjournalisten zijn als functiegroep opgenomen in de cao UB en vanaf 2017 volgen NNP-uitgevers voor nieuwsbladjournalisten de cao UB functiegroep huis-aan-huisbladjournalisten.

Met Sanoma, uitgever van **NU.nl**, is in 2017 afgesproken dat de redactie voortaan onder de cao UB functiegroep Dagbladjournalisten zal vallen.

Bij de cao UB 2017-2019 zijn twee belangrijke studietoelagen ingesteld: de studietoelage Duurzame Inzetbaarheid, die onder andere een Generatiepact heeft ontwikkeld, en de studietoelage Gezond Speelveld, waarin de invulling van goed werkgeverschap nader zal worden onderzocht en onderzoek zal worden gedaan naar de hedendaagse praktijk met betrekking tot het inhuren van zzp'ers. Deze studietoelage zal voor 1 juli 2018 rapporteren.

Publieke Omroep

De cao Publieke Omroep had een looptijd van twee jaar en liep tot 31 december 2016. De cao-onderhandelingen voor de nieuwe cao waren nog in volle gang ultimo 2017.

Commerciële omroepen

De cao RTL had een looptijd van één jaar en was het hele jaar 2017 van toepassing op de werknemers die werken bij RTL Nederland.

De cao SBS had een looptijd van één jaar en was het hele jaar 2017 van toepassing op de werknemers die werken bij SBS Productions.

De cao BNR had een looptijd van één jaar en liep tot 31 december 2016. De cao onderhandelingen voor de nieuwe cao waren nog in volle gang ultimo 2017.

De cao AT5 had een looptijd van één jaar en was het hele jaar 2017 van toepassing op de werknemers die werken bij AT5.

Persbureaus

Sinds 1 januari 2015 is ANP eigenaar van NOVUM. In 2017 zijn alle nog overgebleven NOVUM journalisten overgegaan naar ANP. NOVUM stopt aan het eind van 2017 zijn activiteiten. Van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2017 geldt bij ANP de cao ANP die tussen NVJ, FNV en ANP is overeengekomen, met per 1 januari 2017 nog een structurele loonsverhoging van 1% (bovenop een loonsverhoging van 1,5% in juli 2016). Hoewel ANP voor de journalisten grote delen van de oude cao voor Dagbladjournalisten volgt, neemt het ook in 2017 de vernieuwingen uit de cao UB functiegroep Dagbladjournalisten niet over. Onderhandelingen voor een nieuwe cao voor ANP zijn eind 2017 gestart.

Evenementen van de NVJ

De sectiebesturen en Villamedia initieerden een groot aantal evenementen voor leden en geïnteresseerden.

- > ViP Nieuwjaarsborrel, Winkel van Sinkel Utrecht, 12 januari, sectie ViP: <http://tek.st/cx>
- > Razendsnel trends spotten, Beeld en Geluid Hilversum, 25 januari, sectie Tijdschrift en Omroep: <http://tek.st/cy>
- > Hoorzitting over onderhandelingspositie freelancers, Nieuwspoor Den Haag, 26 januari, sectie Zelfstandigen en NVF i.s.m. partners: <http://tek.st/cz> en <http://tek.st/d0>
- > Terugkomdag Mentorenprogramma, NVJ Amsterdam, 2 februari, Academy: <http://tek.st/d1>
- > Wie maakt het nieuws, Raadhuis Hilversum, 2 februari, Platform Gemengd Bedrijf: <http://tek.st/d2>
- > Journalist van het Jaar, Raadhuis Hilversum, 2 februari, Villamedia: <http://tek.st/d3>
- > Opening Tentoonstelling werk Jeroen Oerlemans, Museum Hilversum, 3 februari, NVJ en NVF i.s.m. partners: <http://tek.st/d4>
- > Digitale Veiligheid, Nieuwspoor Den Haag, 16 februari, sectie Zelfstandigen: <http://tek.st/d5>
- > ViP-leden kregen een kijkje achter de schermen en konden vragen stellen aan de redactie bij Eva Jinek, Westergasterrein Amsterdam, 23 februari, Academy. Aankondiging: <http://tek.st/d6>
- > Debat over het vrije woord in tijden van populisme, Nieuwspoor Den Haag, 7 maart, Platform Gemengd Bedrijf i.s.m. Stichting CommBat.
- > Omroepdebat 'De waarheid bestaat niet', Beeld en Geluid Hilversum, 28 maart, sectie Omroep. Aankondiging: <http://tek.st/d7>
- > ViP-leden maakten eigen talkshow en woonden de live uitzending van Pauw bij, Westergasterrein A'dam, 6 april, Academy: <http://tek.st/d8>

- > Vloggen in de journalistiek, Tolhuistuin Amsterdam, 13 april, sectie Internet en ViP: <http://tek.st/d9>
- > Festival van het Vrije Woord en door NVF een eerbetoon aan Jeroen Oerlemans, Beeld en Geluid Hilversum, 3 mei, NVJ, NVF en partners. Aankondiging: <http://tek.st/da>
- > Slotbijeenkomst Mentorenprogramma, NVJ Amsterdam, 11 mei, Academy: <http://tek.st/db>
- > Zomerborrel 'Diversiteit', In de Ruimte Utrecht, 18 mei, sectie ViP. Column vooraf: <http://tek.st/dc>
- > Overhandiging witboek aan Tweede Kamerleden, uitgevers en de voorzitter van de NPO, 23 mei: <http://tek.st/dw>
- > Debat Journalistiek heeft een Prijs, juist in de regio en aansluitend Algemene ledenvergadering, Verkadefabriek Den Bosch, 10 juni. Bericht vooraf: <http://tek.st/dd>
- > Alex Brenninkmeijer presenteert aanbevelingen veiligheid journalisten, in opdracht van de NVJ is onderzoek gedaan naar bedreiging en intimidatie van journalisten in Nederland, Nieuwspoort Den Haag, 23 juni: <http://tek.st/de>
- > De NVJ kwam bij je langs afgelopen zomer met de Zomertournee Journalistiek heeft een prijs, TMG/HMC, 11 juli: <http://tek.st/df>
- > NVJ Zomertournee Journalistiek heeft een prijs, BNR/FD Amsterdam, 22 augustus: <http://tek.st/dg>
- > NVJ Zomertournee Journalistiek heeft een prijs, KRO/NCRV Hilversum, 29 augustus: <http://tek.st/dh>
- > NVJ Zomertournee Journalistiek heeft een prijs, Persgroep Amsterdam, 11 september: <http://tek.st/di>
- > Terreur, Angst & Media, De Balie Utrecht, 11 september, NVJ i.sm. partners: <http://tek.st/dj>
- > NVJ Zomertournee Journalistiek heeft een prijs, School voor Journalistiek Utrecht, 14 september
- > Festival van de Journalistiek, Het Huis Utrecht, 23 september, sectie ViP: <http://tek.st/dk>
- > Do's & don'ts voor een succesvolle crossmediale titel, KHL Amsterdam, 12 oktober, sectie Tijdschriften: <http://tek.st/dl>
- > Kick Off Mentorenprogramma, NVJ Amsterdam, 9 november, Academy: <http://tek.st/dm>
- > NVFBeeld: Kansen en dilemma's fotojournalisten, Museum Hilversum, 14 november, sectie NVF: <http://tek.st/dn>
- > Sectie Plus+ Jaarvergadering i.c.m. Academy cursus, NVJ Amsterdam, 15 november, Academy: <http://tek.st/do>
- > Gemeenteraadsverkiezingen 2018: Wie informeert de kiezer?, Bibliotheek Den Haag, 23 november, Platform Gemengd Bedrijf: <http://tek.st/dp>
- > ViP Brusselreis, Brussel, 22 + 23 november, sectie ViP. Bericht vooraf: <http://tek.st/dq>
- > Podcasting, Dauphine Amsterdam, 30 november, sectie Internet: <http://tek.st/dr>

Communicatie

Begin 2017 wordt er nog steeds met behulp van een webbouwer gewerkt aan verbeteringen aan de nieuwe site, die in 2016 live ging. De website wordt ondertussen intensief ingezet voor communicatie en informatieverstrekking, verkoop en procesondersteuning voor NVJ Academy en procesondersteuning voor de ledenservice.

Er wordt een uitgebreide (ex-, niet-) en leden-enquête gehouden, waaruit veel input voor beleid, prioriteit en aanpassingen aan portfolio en communicatiekanaleninzet wordt gedestilleerd.

Social media

	2016	2017
Twitter, NVJ account	4.982	5.452
Grootste subaccounts:		
- VersindePers	1.508	1.375
- Politieperskaart	1.066	1.056
- Academy	nb	903
Facebook, NVJ account	2.035	2.256
Facebook, NVJ Academy	419	481
LinkedIn, NVJ groep	4.558	3.945
LinkedIn, NVJ pagina	1.560	1.929
Instagram	Nb (nieuw)	140
Journalistiek heeft een prijs, Twitter	Nb (nieuw)	50
Journalistiek heeft een prijs, Facebook	Nb (nieuw)	523

Nieuwsbrieven

Elke week worden nieuwsbrieven verstuurd: naar alle leden en een aparte naar niet-leden. Totale oplage 13.240.

Eind van het jaar wordt de NVF nieuwsbrief nieuw leven ingeblazen.

Website

	2015	2016	2017
Nieuwsberichten en artikelen	370	398	424
Unieke bezoekers	129.363	130.253	112.381
Pageviews	491.203	467.137	807.854
Pagina's per sessie	nb	2,24	4,22

Villamedia

Villamedia heeft de lijn van 2016 succesvol kunnen doorzetten. De omzet van de vacaturesite en opdrachtensite ontwikkelt zich positief. Daardoor kan Villamedia opnieuw een positieve bijdrage leveren aan het totale NVJ-resultaat.

De redactie van Villamedia heeft in 2017 de definitieve stap gezet naar het eerst werken voor de website. Dagelijks wordt in de ochtend kort online vergaderd om de nieuwsdag door te nemen en is een lid van de redactie vrijgespeeld om het nieuws van die dag extra aandacht te geven. Dat levert meer verdiepende verhalen online op, die goed worden gelezen.

De redactie is in 2017 een nieuwe wekelijkse nieuwsbrief gestart; afwisselend over innovatie, loopbaan en het vak. De start daarvan was een uitvloeisel van een discussie over een nieuwe koers van de redactie. Die is uitgemond in de keuze om naast het algemene medianieuws de aandacht toe te spitsen op deze drie onderwerpen.

De nieuwsbrief telt inmiddels ruim 10.000 abonnees en brengt het aantal verstuurd e-mail-nieuwsbrieven over alle Villamedia-activiteiten (nieuws, vacatures en opdrachten) op meer dan 75.000 per week verspreid over 5 verschillende nieuwsbrieven.

Daarnaast heeft Villamedia in de tweede helft van 2017 een app voor Android en Apple telefoons in gebruik genomen. De app wordt in 2018 verder verbeterd. De redactionele veranderingen en de app zijn mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van het ASF-fonds.

Het magazine wordt nog steeds hoog gewaardeerd door de leden en ook de bronnen. 'Komt het verhaal ook in het tijdschrift?' is een van de meest gestelde vragen. Waarbij er teleurstelling te horen is als het antwoord 'nee' of 'misschien' is.

De website en het magazine krijgen in 2018 een nieuwe vormgeving en indeling om de gewijzigde accenten beter tot hun recht te laten komen.

Vooruitblik

Voor 2018 zijn door het bestuur de volgende speerpunten vastgesteld, die de basis vormen voor de jaarplannen van alle NVJ-afdelingen:

Belangenbehartiging

- > Integrale benadering arbeidsmarkt
- > Secretarissen focus op belangenbehartiging bij bedrijven (minder op sectoren)
- > Continueren en versterken campagne 'Journalistiek heeft een prijs'. Momentum van campagne vasthouden met vervolgstappen
- > De vast/flexproblematiek (ongelijk speelveld, tarieven, verval tussen vast en ZZP) agenderen binnen bedrijven, aan de cao-tafel en in andere gremia
- > Investeren in bedrijven waar we weinig leden hebben om legitimiteit aan onderhandelingstafel te behouden (bijvoorbeeld via organizing)
- > Streven naar breder draagvlak (zichtbaarheid, campagne, lobby).

Ledenwerving en -binding

- > Werving en behoud
- > Extra focus op conversie student-leden en doorstroming basisleden
- > Dienstenpakket uitbreiden o.b.v. behoeftes leden
- > Kwaliteit data verbeteren
- > Uitvoeren van verbeteringen en uitbouw van communicatie over waar de NVJ voor staat en wat de services en diensten van de NVJ zijn.

Profiel NVJ

- > Discussie over verdere profilering van de NVJ als vertegenwoordiger van de leden, van de beroepsgroep en de journalistiek
- > Onderzoeken van samenwerking met andere organisaties die journalisten vertegenwoordigen
- > Discussie over indeling in- en rol van secties

De NVJ steunt/heeft mede opgericht:

- > De Tegel
<http://www.detegel.info/>
- > European Federation of Journalists
<http://europe.ifj.org/en>
- > Free Press Unlimited
<https://www.freepressunlimited.org/home>
- > Infographics Jaarprijs
<http://infographics.eu/>
- > Nederlandse Sport Pers
<http://www.nsp.nl/home/>
- > On File
<http://www.onfile.eu/>
- > Persvrijheidsfonds
<http://www.persvrijheidsfonds.nl/>
- > Platform Makers
<http://www.platformmakers.nl/>
- > Raad voor de Journalistiek
<http://www.rvdj.nl/>
- > Reporters Respond
<https://www.freepressunlimited.org/dossier/reporters-respond>
- > Stan Storimans Prijs
<http://www.avm-broadcasting.com/>
- > Vrouw en media
<http://www.vrouw-en-media.nl/index.php>
- > Zilveren Camera
<http://www.zilverencamera.nl/>